

**ҚР ЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР
МИНИСТІРЛІГІ
«ҚАЗГИДРОМЕТ» РМК**

***Агрометеорологиялық мониторинг және болжау департаменті
Агрометеорологиялық болжау басқармасы***

2023 жылдың көктемінде

***Қазақстан аумағы бойынша жаздық дәнді дақылдарды себудің
оңтайлы мерзімінің
АЛДЫН АЛА БОЛЖАМЫ.***

Облыстар бойынша жаздық дәнді дақылдарды себудің оңтайлы мерзімі барлық метеорологиялық жағдайлар ескерілген, сондай-ақ топырақтың жұмсақ илемді жай-күйінің басталуы күтілетін мерзім есептелген сәуір айына арналған ауа райы болжамына сәйкес есептелді (*1-кесте*).

Алынған есептік деректерге сәйкес топырақтың жұмсақ илемді жай-күйі немесе оның «құнарлануы» Қостанай, Солтүстік Қазақстан және Павлодар облыстарында сәуірдің үшінші онкүндігінде және мамырдың басында, Ақмола облысында сәуірдің екінші және үшінші онкүндігінде, Қарағанды, Ұлытау, Абай және Шығыс Қазақстан облыстарында сәуірдің екінші және үшінші онкүндігінде, кейбір аудандарында мамыр айының басында, Ақтөбе облысында негізінен сәуірдің екінші және үшінші онкүндігінде, кейбір аудандарында мамыр айының басында, Батыс Қазақстан облысында сәуірдің 3-ші онкүндігінде және мамыр айының басында, ал Алматы және Жетісу облыстарында сәуірдің бірінші және екінші онкүндігінде, қалған оңтүстік облыстарда наурыздың екінші және үшінші онкүндігінде және жекелеген аудандарда сәуір айының басында күтіледі.

Осылайша, жаздық дәнді дақылдарды себудің алдын ала оңтайлы мерзімі 4 солтүстік облыста мамырдың екінші және үшінші онкүндігінде, кейбір аудандарда мамырдың бірінші онкүндігінде болжанады. Қарағанды, Ұлытау, Абай және Шығыс қазақстан (ШҚО) облыстарында мамырдың бірінші және екінші онкүндігінде, ШҚО Үржар ауданында сәуірдің аяғында және мамырдың басында, екі батыс облыста мамырдың бірінші онкүндігінде, кейбір аудандарда мамырдың екінші онкүндігінде, ал Оңтүстік өңірлерде наурыздың ортасында және сәуірдің басында, Алматы облысының тау бөктеріндегі аудандарында мамыр айының басында болжанады.

Жаздық дәнді дақылдарды егудің неғұрлым қолайлы мерзімі - өсімдіктердің ылғалды барынша көп тұтыну кезеңі жаздың екінші жартысына

(шілдеге) тура келетін, ал олардың пісуі күзгі аяз басталған сәтте аяқталатын кез болып табылады.

1-кесте

Қазақстанның аудандары бөлінісінде 2023 жылдың көктемінде топырақтың жұмсақ илемді жай-күйінің басталуы күтілетін мерзім және жаздық дәнді дақылдарды себудің оңтайлы мерзімі (алдын ала).

№	Аудан	Станция, бекет	Топырақ түрі	Топырақтың жұмсақ илемді жай-күйінің басталуы күтілетін мерзім	2023 жылы егін егудің оңтайлы мерзімі
Батыс Қазақстан облысы					
1	Бәйтерекский	Погодаево	ауыр	25.04-02.05	07.05-14.05
2	г.Уральск	Уральск	ауыр	28.04-05.05	10.05-17.05
3	Джаныбекский	Жаныбек	ауыр	21.04-28.04	03.05-10.05
4	Сырымский	Джамбейты	ауыр	24.04-01.05	06.05-13.05
5	Таскалинский	Каменка	ауыр	28.04-05.05	10.05-17.05
6	Теректинский	Федоровка	ауыр	25.04-02.05	07.05-14.05
		Анкатинский	ауыр	25.04-02.05	07.05-14.05
7	Чингирлауский	Чингирлау	ауыр	25.04-02.05	07.05-14.05
Ақтөбе облысы					
8	Айтекебийский	Комсомольское	жеңіл	07.05-14.05	19.05-26.05
9	Алгинский	Ильинский	ауыр	06.05-11.05	16.05-21.05
10	Каргалинский	Кос-Истек	ауыр	29.04-06.05	11.05-18.05
11	Кобдинский	Новоалексеевка	ауыр	05.05-12.05	17.05-24.05
12	Мартукский	Мартук	жеңіл	03.05-10.05	15.05-22.05
			ауыр	28.04-05.05	10.05-17.05
		Родниковка	ауыр	03.05-10.05	15.05-22.05
			жеңіл	25.04-02.05	07.05-14.05
13	Мугалжарский	Джурун АМП	жеңіл	28.04-05.05	10.05-17.05
14	Хромтауский	Новороссийское	ауыр	03.05-10.05	15.05-22.05
			легкая	25.04-02.05	07.05-14.05
Қостанай облысы					
15	Алтынсаринский	Силантьевка	ауыр	29.04-09.05	14.05-24.05
16	Амангельдински	Екидын	ауыр	22.04-02.05	07.05-17.05
17	Аулиекольский	Диевская	орташа	30.04-10.05	15.05-25.05
18	Денисовский	Аршалинский СВХ	орташа	02.05-12.05	17.05-27.05
19	Жангельдинский	Торгай	орташа	21.04-01.05	06.05-16.05
20	Житикаринский	Джетыгара	орташа	24.04-04.05	09.05-19.05
21	Карабалыкский	Карабалык	орташа	24.04-04.05	09.05-19.05
22	Карасуыйский	Карасу	ауыр	23.04-03.05	08.05-18.05
		Железнодорожный	ауыр	22.04-02.05	07.05-17.05
23	Костанайский	Костанай	жеңіл	25.04-05.05	10.05-20.05
24	Мендыкаринский	Михайловка	орташа	02.05-12.05	17.05-27.05
25	Наурузумский	Раздольное	орташа	28.04-08.05	13.05-23.05
26	Р-он им. Б. Майлина	Тобол	орташа	30.04-10.05	15.05-25.05

27	Сарыкольский	Сарыколь	ауыр	02.05-12.05	17.05-27.05
28	Узункольский	Пресногорьковка	орташа	25.04-05.05	10.05-20.05
29	Федоровский	Кень-Аральский	орташа	01.05-11.05	16.05-26.05
Солтүстік Қазақстан облысы					
30	Айыртауский	Саумалколь	ауыр	04.05-14.05	19.05-29.05
31	Акжарский	Талшык	ауыр	02.05-12.05	17.05-27.05
32	Аккайынский	Смирново	ауыр	04.05-14.05	19.05-29.05
33	Есильский	Явленка	орташа	22.04-02.05	07.05-17.05
34	Жамбылский	Благовещенка	орташа	04.05-14.05	19.05-29.05
35	Кызылжарский	Налобино	ауыр	04.05-14.05	19.05-29.05
36	Мамлютский	Мамлютка	ауыр	04.05-14.05	19.05-29.05
37	Р-н им. Жумабаева	Булаево	ауыр	04.05-14.05	19.05-29.05
		Возвышенка	ауыр	25.04-05.05	10.05-20.05
38	Р-н им. Мусрепова	Рузаевка	ауыр	22.04-02.05	07.05-17.05
39	Р-н им. Шал Акына	Сергеевка	ауыр	23.04-03.05	08.05-18.05
40	Тайыншинский	Тайынша	ауыр	21.04-01.05	06.05-16.05
		Чкалово	ауыр	20.04-30.04	05.05-15.05
41	Тимирязевский	Тимирязево	ауыр	23.04-03.05	08.05-18.05
42	Уалихановский	Ақтүесай	ауыр	22.04-02.05	07.05-17.05
Ақмола облысы					
43	Аршалинский	Аршалы	жеңіл	17.04-27.04	02.05-12.05
44	Астраханский	Жалтыр	жеңіл	16.04-26.04	01.05-11.05
45	Атбасарский	Атбасар	жеңіл	19.04-29.04	04.05-14.05
46	Буландынский	Ақколь	ауыр	22.04-02.05	07.05-17.05
		Вознесенка	жеңіл	21.04-01.05	06.05-16.05
47	Бурабайский	Щучинск	ауыр	25.04-05.05	10.05-20.05
48	Егиндыкольский	Егиндыколь	ауыр	20.04-30.04	05.05-15.05
49	Ерейментауский	Ерейментау	жеңіл	16.04-26.04	01.05-11.05
50	Есильский	Есиль	ауыр	19.04-29.04	04.05-14.05
51	Жаксынский	Жаксы	жеңіл	19.04-29.04	04.05-14.05
52	Жаркайынский	Тасты-Талды	жеңіл	19.04-29.04	04.05-14.05
53	Зерендинский	Зеренды	ауыр	27.04-07.05	12.05-22.05
54	Коргалжинский	Коргалжин	жеңіл	21.04-01.05	06.05-16.05
55	Р-он им. Биржан сал	Степняк	ауыр	25.04-05.05	10.05-20.05
56	Сандыктауский	Балкашено	ауыр	27.04-07.05	12.05-22.05
57	Целиноградский	Малиновка	ауыр	17.04-27.04	02.05-12.05
58	Шортандинский	Шортанды	ауыр	22.04-02.05	07.05-17.05
Павлодар облысы					
59	Ертишский	Голубовка	орташа	30.04-10.05	15.05-25.05
60	Актогайский	Жолболды	жеңіл	24.04-04.05	09.05-19.05
61	Железинский	Михайловка	орташа	01.05-11.05	16.05-26.05
62	Павлодарский	Красноармейка	ауыр	26.04-06.05	11.05-21.05
63	Теренкольский	Федоровка	жеңіл	26.04-06.05	11.05-21.05
64	Успенский	Лозовая	жеңіл	26.04-06.05	11.05-21.05
		Успенка	ауыр	28.04-08.05	13.05-23.05
65	Шарбақтинский	Шарбақты	легкая	24.04-04.05	09.05-19.05

Қарағанды облысы					
66	Абайский	Агрогородок	ауыр	28.04-08.05	13.05-23.05
67	Бухаржырауский	Кар. СХОС	ауыр	30.04-10.05	15.05-25.05
		Корнеевка	ауыр	02.05-12.05	17.05-27.05
68	Каркаралинский	Бес-Оба	жеңіл	27.04-07.05	12.05-22.05
		Каркаралы	жеңіл	27.04-07.05	12.05-22.05
69	Нуринский	Кобетей	ауыр	27.04-07.05	12.05-22.05
70	Осакаровский	Есиль	ауыр	01.05-11.05	16.05-26.05
71	Щетский	Кызылтау	жеңіл	19.04-29.04	04.05-14.05
Ұлытау облысы					
72	Жанааркинский	Ескене	жеңіл	25.04-05.05	10.05-20.05
Шығыс Қазақстан облысы					
73	Глубоковский	Секисовка	ауыр	26.04-06.05	11.05-21.05
74	Катон-Карагайский	Улькен-Нарын	ауыр	28.04-08.05	13.05-23.05
75	Кокпектинский	Самарка	жеңіл	20.04-30.04	05.05-15.05
76	р-н Алтай	Зыряновск	ауыр	24.04-04.05	09.05-19.05
77	Тарбағатайский	Акжар	жеңіл	19.04-29.04	04.05-14.05
78	Уланский	Новоахмирово	жеңіл	22.04-02.05	07.05-17.05
79	Шемонаихинский	Шемонаиха	ауыр	28.04-08.05	13.05-23.05
Абай облысы					
80	Бескарагайский	Семиарка	ауыр	25.04-05.05	10.05-20.05
81	Бородулихинский	Дмитриевка	жеңіл	24.04-04.05	09.05-19.05
82	Жарминский	Жалғызтобе	ауыр	26.04-06.05	11.05-21.05
83	Уржарский	Уржар	жеңіл	13.04-23.04	28.04-08.05
Алматы облысы					
84	Енбекшиказахский	Шелек	жеңіл	01.04-08.04	12.04-19.04
			орташа	02.04-09.04	13.04-20.04
85	Жамбылский	Аққайнар	орташа	07.04-14.04	18.04-25.04
86	Уйгурский	Қырғызсай	орташа	08.04-15.04	19.04-26.04
Жетісу облысы					
87	г.Талдықорған	Талдықорған	орташа	05.04-12.04	16.04-23.04
88	Алакольский	Лепси	ауыр	17.04-24.04	28.04-05.05
89	Каратальский	Уштобе	жеңіл	22.04-29.04	03.05-10.05
90	Кербулакский	Когалы	ауыр	26.04-03.05	07.05-14.05
91	Панфиловский	Жаркент	средняя	01.04-08.04	12.04-19.04
Жамбыл облысы					
92	Мойынқумский	Мойынқум	жеңіл	23.03-28.03	01.04-08.04
93	Жамбылский	Асса	жеңіл	23.03-28.03	01.04-08.04
94	Жуалынский	Нурлыкент	жеңіл	02.04-07.04	11.04-18.04
95	Меркенский	Мерке	жеңіл	26.03-31.03	04.04-11.04
96	Р-н им.Т. Рыскулова	Кулан	жеңіл	26.03-31.03	04.04-11.04
97	Сарысуский	Саудақент	жеңіл	23.03-28.03	01.04-08.04
98	Шуский	Толе би	жеңіл	23.03-28.03	01.04-08.04
Түркістан облысы					
99	Сайрамский	Шымкент	жеңіл	21.03-26.03	30.03-05.04
100	Казыгуртский	Казыгурт	жеңіл	04.03-09.03	14.03-20.03

101	Голубийский	Тасарык	жеңіл	23.03-28.03	01.04-07.04
102	Тюлқубасский	Аул Т. Рыскулова	жеңіл	02.03-07.03	12.03-16.03
103	Мактааральский	Жетысай	жеңіл	16.03-21.03	25.03-31.03

Бұл - алдын ала болжам болып табылады және егін егудің оңтайлы мерзімі нақты метеорологиялық көрсеткіштер бойынша сәуір айының соңында ұсынылатын соңғы болжам жасалғаннан кейін өзгеруі мүмкін.

АМБД директоры

Н. Лоенко

*Болжам Агрометеорологиялық мониторинг және болжау департаментінің
Агрометеорологиялық болжау басқармасында жасалды.
Мекенжайы: Астана қ., Мәңгілік ел көшесі, 11/1, тел. 8 (7172) 798354,
E-mail: uap@meteo.kz*